

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: helyben egy negyedévre : 1.20 P. Vidéken egy negyedévre : 1.70 P. PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.	Szerkesztésért és kiadásért felel: MÜLLER KÁROLY	Főszerkesztő: DR. SIMA ISTVÁN	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109. Postatakarékpénztárj csekk számla: 52.666.
	TESSEDIK SÁMUEL SZÜLETÉSÉNEK 200. ÉVÉBEN		

Felvilágosító körutak

Napjaink általános közvéleményeinek egyik legjellemzőbb sajátja, hogy abszolút elméleti síkon nem befolyásolható többé s hatással kialakulására csak tényeken nyugvó, már a jelenben konkrét eredményeket elért erősen gyakorlatias irányú programok lehetnek, olyanok, amelyeknél nemcsak a cél kell látszon elérhető, sőt könnyen megközelíthetőnek, de az ahhoz vezető út is nyílegyenes kell legyen. Tiszta szándék, jóakarát, bármily gyönyörű ideológia nem elég már ahhoz, hogy csak egy ember állásfoglalását, nézetét, életszemléletét is megváltoztassa, ill. a kívánt irányba fejlessze, terelje, nevelje; ha nem tud felmutatni már a jelenben kézzel fogható, szemmel látható, egyedül és kizárólag a közösség érdekeit szolgáló gyakorlati eredményeket: süket fülekre fog találni, nem tudja megvetni a lábát és nem képes gyökeret verni a lelkekben egyetlen irányzat, pártprogram sem nálunk. A fejlődés mily útján jutott a huszadik század magyar lelkisége eddig, ezúttal nem kutatjuk, csak arra próbálunk feleletet adni: mi szükség van a MÉP képviselők felvilágosító körútjaira, s mennyiben van azoknak gyakorlati értelme, közvéleményformáló ereje.

Nem vitás, hogy az egyetlen, működésében óriási gyakorlati eredményeket elért politikai pártunk a Magyar Élet Pártja. A magyar társadalomnak az a közössége, amely cselekedeteiben, tetteiben, szóban, tettben a magyar életet szolgálja: mind egy, hogy a köztisztviselők sorsának javításáról, a munkások családi pótlékáról, a honvédség, a mezőgazdaság fejlesztéséről, a visszacsatolt részek életlehetőségeinek a biztosításáról, a piac alakulásáról, az árak összehangbáhozásáról, az igazságosabb teherviselésről, az első fontosságú élelmi, általában a közszükségleti ipari cikkek mindenki részére aránylagos biztosításáról van szó. Olyan gyakorlati eredményekről, tehát amelyek már önmagunkban bizonyos iránt szabnak a nemzeti

közvélemény kialakulásának. S hogy ennek a pártnak a vezető exponensei mégis szükségét érzik, hogy időnként csokorba szedve ez elért eredményeket, a legszélesebb körben ismertessék azokat: nem szerénytelenség és hiúsági kérdés ez

részükről, hanem hivatástudat, a választópolgársággal szembeni köteles figyelem és szolgálatkészség. De a polgárság el is várja, hogy arra illetékesek tájékoztassák őket nemcsak parlamenti tevékenységükről, de a gyakorlati politika állásáról s

jövő terveiről. Multat és jövőt, terveket és meglévő eredményeket így összehasonlítva jut majd mindenki egy megállapításhoz, amely jelen esetben képviselőink február 8-i lelkes fogadtatásában fog közvélemény szerűen kifejezésre jutni.

Szeretettel várja Szarvas község polgársága Bárczay János földművelésügyi államtitkárt

A február hó 8-iki nagygyűlés délelőtt 11 órakor kezdődik a Gazdakörben (GISz)

A Magyar Élet Pártjának szarvasi csoportja — mint azt már több ízben jelentettük — február hó 8-án, jövő vasárnap a vármegye MÉP. képviselőinek felvilágosító körútja kapcsán nagyválasztmányi ülést tart, amelyen megjelenik és felszólal Bárczay János földművelésügyi államtitkár úr is. Kíséretében lesznek: dr. Mezei Lajos, vitéz Várady László, Bencs Zoltán dr., Máthé Imre dr., Torkos Béla dr., Csizmadia András és dr. vitéz Zerinváry Szilárd országgyűlési

képviselő, továbbá dr. Bíró Zoltán központi MÉP titkár. A díszes galériát baiczai Beliczey Miklós vármegyénk közszeretben álló főispánja vezeti. E városunkat ért ritka kitüntetés — írja a MÉP meghívója — elsősorban a nagy Tessedik működési helyének az ő szellemét és hagyományait őrző nagymúltú községnek szól, de nem kevésbé a Magyar Élet Párt szervezetének, amely egy táborba, közös és megértő munkába tudta tömöríteni a városnak minden rendű és

rangú polgárát: a társadalom mind az öt rétegét; a gazda, az iparos, a munkás, a tisztviselő, a kereskedői osztályokat.

A nagyválasztmányi ülés fél 11 órakor kezdődik. Beszédet mondanak Bárczay János államtitkár és Beliczey főispán és minden bizonnyal felszólalnak a többi nem kisebb érdeklődés középpontjában álló képviselők.

Szarvas község lelkes, magyaros vendégszeretettel várja az illusztris vendégeket.

Összeállították a legtöbb adót fizetők névjegyzékét

Zsidómentes lesz Szarvas község parlamentje

Szarvas nagyközség előjárósága összeállította a községi legtöbb adót fizetők névjegyzékét az 1942. esztendőre. Érdekessége a névsornak, hogy ezúttal kiestek innen is a zsidók, s így mivel az előjárók és a választottak között zsidó nincs, községünk parlamentje most már tiszta keresztény tagokból tevődik össze. Az alábbiakban közöljük a teljes névjegyzéket: a zárjelben lévő számok az alapul szolgáló adót jelzik. Kacs Kovács Aladár T. II. 376 (3820 95 P); özv. Horváth Pálné III. 118 (3275 12 P),

meghatalmazottja dr. Salacz Aladár ügyvéd, I. ker; Gózik György II. 49 (3164 94 P); vitéz Tepliczky János II. 28 (3164 56 P); vitéz Nyárády István I. 10 (2828 — P); dr. Keszt Ármán I. 48 (2106 06 P); özv. Hertelendy Lászlóné III. 2 (2054 76 P) meghatalmazottja Kovács Ferenc; gróf Bolza Pál I. 1 2044 24 P); Fetzer József II. 45 (1742 26 P); Kovácsik Pál I. 49 (1733 46 P); Kovács Libor T. III. 189/1 (1708 08 P); Farkas Minály II. 389 (1621 53 P); Komár György I. 248 (1524 35 P); Borgulya Pál I.

133 (1451 70 P); özv. gróf Bolza Alfonzné III. 1 (1445 09 P), meghatalmazott Privler Pál; vitéz báró Hellenbach Gottfridné III. (1445 09 P) meghatalmazott Holéczy Béla; dr. Dörnyei József II. 72 (1350 08); Hunya András T. VI. 190/14 (1292 52 P); Ribárszky Pál II. 94 (1199 20 P); vitéz Lengyel Sándor II. 6 (1138 02 P). Póttagok: özv. Barány Béláné II. 48, Tóth Mátyás IV. 198, Podani János II. 43, ifj. Géczy Dezső II. 170, Machán György II. 39, Barány Béla II. 48, Podani János II. 136, özv. dr. Sziráczy Jánosné.

Szépen sikerült a Mozart-émlékhangverseny

A Szarvasi Zeneiskola január 24-én, szombaton este rendezte meg hangversenyét az Árvaház dísztermében, amellyel Mozart, a nagy német zeneköltő emlékeztetének adózott halálának 150. évfordulója alkalmából. A hangverseny iránt Szarvas zenekedvelő közönsége igen szép számmal képviseltette magát, bizonyosságát adva ezzel zene iránti szeretetének, de egyúttal az emlékezésnek is. A hang-

versenyen mutatkozott be első ízben a zeneiskola 21 tagú zenekara, valamint több, eddig még a közönség előtt ismeretlen tehetség, akik — Tettel Gabriella és Szederkényi Nándor zenetanárok gondos előkészítése után — szép reményekre jogosítóan szerepeltek.

A hangverseny bevezetőjéül Török Miklós zeneiskolai növendék rövid beszédben ismertette Mozart pályafutását és

főbb szerzeményeit. A Mozart-művekből összeválogatott műsorsort a 21 tagú zenekar nyitotta meg Szederkényi Nándor vezetésével. A zenekar példás felkészültségű összemunkáját teljes dicséret illeti. Ezután zongora- és hegedű-szólószámok váltogatták egymást a növendékek ügyes és tehetségre valló előadásában. Zongora-számokkal Hankisz Edit, Lang Gusztáv, Grósz Gábor, Szederkényi Éva

Ára 10 fillér

és Ponyiczky Sári szerepeltek, míg hegedűn Glózik János, Illyés Bálint, Ponyiczky Lenke és Szvák János játszottak.

A zongora-számokat Szederkényi Éva és Ponyiczky Sári biztosságuk, erősen fejlődő és élményt keltő játékkal tették különösen kitűnővé, de a kezdők sem vallottak szégyent. A kis elemista Hankisz Edit kotta nélkül, páratlan tehetséget elérve, a D-dur Menuett-et játszotta. A jövőben még többet és csak jobbat várunk tőle, feltéve, ha szép fejlődésében meg nem áll. A szintén kezdő Lang Gusztáv is feltétlenül a külön dicsérendők csoportjába tartozik, mivel nagy jövőt ígérő, remek játéka őt is ide sorozza.

A hegedű-szólók közül Szvák Jánosé bizonyult a legtetszeztőbbnek, ámbar Ponyiczky Lenke is pompásan játszott. Illyés Bálint és Glózik János a kissé batoratlanokat keltették, de számaik így is egészen nagyszerűek voltak.

A zeneszámok után Lelkes Margit énekelt két Mozart-dalt a legteljesebb felkészültséggel, megérdemelt elismerést aratva.

A hangverseny nagy sikere Temmel Gabriella zongoraművésznek és Szederkényi Nándor zenetanár gondos és lelkiismeretes munkáját dicséri, amellyel lehetővé tették, hogy Mozart emléke méltó keretek között megünnepelessék Szarvason — a Szarvasi Zeneiskola növendékeinek a közreműködésével.

(r. — gy.)

Megfagyott

a keze és lába sok gyermeknek és felnőtteknek a mai szokatlanul zord időkből. Kissé úgy leszünk a jótanáccsal, hogy eső után köpenyeg, de azért okuljunk a jövőre nézve. A kéz- és láb-fagyás ellen több eszközzel küzdünk. Elsősorban télen reggel mosakodjunk hideg vízben, avagy hóval, helyesebben a kettőt csinálhassuk egyszerre. Egy mosdótál hóba vízét öntünk és így fagypontra körüli vizes óra nagyszerűen lehet testünket ledörzsölni. Utána addig dörzsöljük testünket míg piros és meleg lesz. Ugyanígy dörzsölöm le a vizes hóval a lábaim és lábszáram este lefekvés előtt. Ezen eljárással részben hozzászoktatjuk végtagjaink a hideghez, másrészt a jólátható vérbőséggel fokozzuk a vérkeringést. A vérkeringés felfokozását a pillanatnyi hatáson túlmenően az erek tornagyakorlatának kell tekinteni, aminek állandó hatása az erek rugalmas izomelemeinek fejlesztésében nyilvánul. Ennek következménye a hőviszonyokhoz a jobb alkalmazkodó képesség. Természetes, ezzel nem érhetjük el azt, hogy nyári cipőben télen ne fázzon a lábunk. Az időjárásnak megfelelően kell öltözködni. Télen jó nagy és kényelmes lábbelit kell hordani, hogy abba szükség esetén még egy meleg harisnyát is húzhasanak. Há sokáig kell szabadban tartózkodnunk, csavarjuk be lábunkat selyempapírba, vagy ha hely engedi, újságpapírba és úgy húzzuk fel a külső

azaz második harisnyát. A papír nagyon rossz hővezető és kitűnően szigeteli a hideget. Ugyanezt a célt szolgálja a lábbelire húzható és szobában levethető hócipő.

A már megfagyott végtagot a leghelyesebb óvatosan és fokozatosan felmelegíteni. Szokás a hóval dörzsölni, de hogyha a végtag nagyon sápadt, fehéres, érzéketlen és merev, óvatosnak kell lenni, mert erélyes dörzsöléssel könnyen le is törhetjük. Ilyen esetben szobahőmérsékletű vízbe tesszük és fokozatosan adjuk hozzá a meleg vizet, míg felmelegszik a láb és megindul benne a vérkeringés. A fagyások komolyabb formáinál forduljunk orvoshoz, mert azoknak különböző alakjai és súlyossága szerint más és más gyógykezelésre van szükség. Közönséges kifokú formájú a fagydaganat, a kékes-lila visz-

kető, sőt fájdalmas duzzanat aminek oka az erek bénulása. Ezért áztassuk lábunk 2 percig, félpercig hideg vízben változtatva, hogy vérkeringés megjavuljon és utána erélyesen ledörzsöljük, míg piros lesz. Ha ez nem használ, igen jó hatású a kvarcfény kezelés és egyéb fagykenőcsök is, amiket már orvosnak kell előírni, mert a fagyás foka, alakja szerint más-más bizonyul hatásosnak.

Hírek

Istentiszteletek:

A szarvasi ág. h. ev. ó-templomban vasárnap délelőtt 8 órakor tót, délelőtt 10 órakor magyar, az újtemplomban d. e. 8 órakor tót istentisztelet van.

Istentiszteletek a szarvasi róm. kat. templomban: vasárnap és ünnepnap fél 9 órakor diákmise, fél 10 órakor csendes mise, fél 11 órakor szentbeszéd, nagymise. D. u. 4 ó. ájtatosság. Köznapokon szentmise 8 ó.

Szarvason református istentisztelet tartanak vasárnap délelőtt 10 órától az Árvaház dísztermében.

— **Ügyész-választás.** A szarvasi Gazdaiifjak Önképzőköre mult vasárnap tartott ülésén dr. Gémes Szilárd ügyvédet választotta ügyészévé.

— **Áthelyezés.** Szederkényi Nándor zeneiskolai igazgatót, a szarvasi Vajda Péter-gimnázium zenetanárát felettes hatósága a soproni tanítóképző intézethez zenetanárrá kinevezte, ill. áthelyezte. A szarvasi zeneiskola ettől függetlenül nem szűnik meg, hanem Szederkényi Nándor legfőbb irányítása mellett egyelőre tovább fog működni.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter dr. Domokos Sándor kir. járásbíróját saját kérelmére a szabadkai kir. járásbíróvá helyezte át.

— **Pál napján a tisztelők és barátok serege** kereste fel jókívánságaival a helyi gazdaságszervezők egyik irányító tagját Borgyula Pál volt nemzetgyűlési képviselőt. Megjelentek a tisztelgésen a Kisgazdakör, a Malomszövetkezet, a Magyar Élet Pártja stb. kiküldöttjei is. A magunk részéről ezúton kívánunk az ünnepeltnek erőt, egészséget.

— **Iparosifjúsági farsangi bál.** A szarvasi Iparosifjak Önképzőköre február hó 15-én az Árpád-dísztermében tartja farsangi bálját, melyre az előkészületek már folynak. Mint a jelek mutatják, az idény legszebb és legsikerültebb báljának ígérkezik.

— **Szombaton képviselőtestületi közgyűlés.** Szarvas nagyközség képviselőtestülete folyó hó 31-én szombaton délelőtt 9 órakor a község háza nagytanácstermében rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatán többek között az 1942. évi községi legtöbb adót fizetők névjegyzékének összeállítása (a névjegyzéket lapunk más helyén közöljük), dr. Keszt Ármán zsidó virilis tagságának megszüntetése, villanyáramdíj felemelése, felügyelőbizottsági tagválasztás és több kisgyűlési határozat bemutatása szerepel.

— **Záróvizsga.** Iskolán kívüli népmívelés keretében rendezett 10 hetes méhészeti tanfolyam vasárnap délután záróvizsgával és ünnepélyel ért véget, melyen a népmívelésügyi bizottságot Selmeczy Géza elnök képviselte. A tanfolyamnak 31 férfi és nő hallgatója tett bizonyoságot komoly munkájáról. Szereplésükkel kitűntek: Belopotzki Mária, Szekretár Zsuzsanna, Horváth Gábor és Pálffy Sándor.

— **Farsangi-est.** Február hó 14-én jótékony célú műsoros farsangi estet rendez Szarvas szórakozni vágyó ifjúsága az Árpád-szálló emeleti helyiségeiben.

— **Farsangi-est.** A szarvasi Szent Cecília énekkar január hó 24-én, szombaton este a Szent István Otthonban farsangi móka-estet rendezett, amely iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg. Az est műsorszámait nótaszámok és egyfelvonásosok nyújtották a szereplők legjobb előadásában — a megjelentek ezt többször tapsal hálálva meg. Jó szereplésükkel különösen kilűntek: Timár Györgyi, Litavec Rózsi, Fodor Kató, Timár Ági, valamint Hering Ferenc, Vitál Márton, Lajtai János, Laurinyecz János, Petendi Béla és Sebian Jenő. Az előadást jóhangulatú táncmulatság követte.

— **Közgyűlés.** A Méhészkör közgyűlését február 1-én délután 2 órától tartja az iparos tanonciskolában a szokásos tárgysorozattal.

— **Főzőtechnikus tanfolyam.** A m. kir. belügyminisztérium Budapesten a Diätetikai Intézetben a multban oly nagy sikerrel lefolytatott 6 hónapos élelmészeti technikai tanfolyamot ezidén is megóhajtja rendezni kellő jelentkező esetén. A tanfolyamon részt vehet minden legalább 4 középiskolát végzett 18—35 éves korú nő, a jelentkezési határidő február 28. A tanfolyamon a zöldkeresztes étkezésképeknél nagyszerűen alkalmazható főzőtechnikusokat képeznek ki, akik szerzett képesítésükkel igen könnyen el fognak tudni helyezkedni. Részletes felvilágosítások a járási tisztiorvosnál, vagy a vármegyei tisztifőorvosnál kaphatók.

— **MÉP-titkári értekezlet.** A Magyar Élet Pártjának vármegyei központi titkárai hétfőn értekezletet tartottak Budapesten, ahol egyenként részletes jelentést terjesztettek elő vármegyéjük helyzetéről, majd vitéz Lukács Béla és Kölcsey Ferenc tájékoztatást adott az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről. Vármegyémet dr. Bíró Zoltán vm. központi MÉP titkár képviselte.

— **Hintsük hamuval a síkos járdát.** Az utóbbi időben egyre több síkos járdát találunk. Az olvadni kezdő s azután megfagyó hó okozta ezt. Ellenben Szarvason kevés házat találunk, amely előtt a síkos járda hamuval, vagy más a síkosságot megszüntető anyaggal volna meghintve, ha a járda síkos. Emberi kötelességünk az utcán járókelő felebarátunk testi épességére is vigyázni és megkímélni őt az elcsúszás veszedelmétől. Kötelesség ez azért is, mert a síkos járdán történt balesetekért a háztulajdonost teszik felelőssé. Gondoljunk tehát milderre s ne csak arra legyen gondunk, hogy a házunk előtti járdáról a havat rendszeren eltakarítsuk, hanem arra is, hogy a síkos járdát hamuval behintsük.

— **Kisgazdák állattenyésztési továbbképzése.** Az állattenyésztés fejlesztésének egyik legfontosabb előfeltétele, hogy nemcsak a nagyobb tenyésztők, hanem a kisgazdák széles köréi is rendelkezzenek a korszerű állattenyésztési ismeretekkel. Ezt a célt tartja szem előtt a földművelésügyi minisztérium, amikor a kisgazdák állattenyésztésének a megszervezésével, rendszeres irányításával, a helyszíni tanácsadás kiépítésével és rendkívüli nagyszámú állattenyésztési tanfolyam rendezésével gondoskodik az okszerű állattenyésztési ismeretek népszerűsítéséről.

ÉRTESÍTÉS! A Szarvasi Kisgazda Kör értesíti a fiatalságot, hogy a Vigadóban, úgy mint eddig is, a szokásos szombat-esti, vasárnap délutáni. és esti **TÁNC** továbbra is meg lesz tartva. A zenét **FURÁR JÁNOS** zenekara szolgáltatja!

— A cipő tartósságáért felelős az, aki eladja. Ezt a természetes elvet mondották most illetékes helyen és ennek a kimondására azért volt szükség, mert több cipőkereskedő kirokátában és az üzletben is táblát ragasztott ki, amely szerint a fiatal és regenerált gumitalpú cipőkért nem vállal felelősséget. A Cipőkereskedők Egyesülete most felhívta tagjait, hogy ezeket a táblákat távolítsák el és csak olyan cipőket vegyenek át további eladásra gyáraktól, amelyekért a gyár, vagy iparos felelősséget vállal és így felszólalás esetén a kereskedő a felelősséget a cipőkészítőre átháríthatja.

— A földmivélsügyi miniszter rendelkezése a vetőmagvak ólomzárólásáról. Bánffy Dániel báró földmivélsügyi miniszter a gazda és vetőmagkereskedelmi érdekeltségek kérésére megengedte, hogy a vetőmagvizsgáló intézetek az általuk ólomzárólt vetőmagkészleteknek kisebb részekre való osztása esetén a tulajdonos kérelmére a kisebb készleteket újból ellássák állami ólomzárral és zárójeggyel. Ezzel a rendelkezéssel lehetővé tették a már ólomzárólt készleteknek a vevőközönség által kívánt kisebb burkolathoz való forgalombahozatát.

— Szarvasi műkedvelők sikere Kondoroson. A Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Szövetségének szarvasi csoportja kitűnő műkedvelőgárdájával Kondoroson megismételte a Szarvason óriási sikert elért háromfelvonásos operettet, a „Marika hadnagyát”. A kondorosi „Csárda” nagytermét zsúfolásig megtöltötték az érdeklődők és legteljesebb elismerésüket fejezték a szarvasi műkedvelők pompás játékáért. A szereplők egytől-egyig nagy-szerűt nyújtottak, megis külön ki kell emelnünk Litaveczi Rózsi, Pribelszki Bözsi, Bertók Eta, valamint Lapis György, Sonkoly János és Vajda Sándor remek alakításait. Az előadást jóhangulatú táncmulatság követte. Az óriási erkölcsi siker mellett az anyagi is igen jelentős volt.

— Meghívó. A „Baráti Kör” 1942. február 14-én (szombaton) este 8 órakor a kör helyiségeiben rendes közgyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívom. Tárgysorozat: 1. Két tag kiküldése a jegyzőkönyv hitelesítésére. 2. A legutolsó közgyűlés jegyzőkönyvének és az azóta tartott választmányi ülések jegyzőkönyvének ismertetése. 3. Elnök jelentése. 4. A zárszámadások előterjesztése és a számvizsgálók jelentése. 5. Esetleges indítványok. Szarvas, 1942. évi január hó 28. Schmidt József s. k. elnök.

— A kávé-téglából házakat építenek. Braziliában tudvalevően óriási túlermelés mutatkozott a kávéban és ezt a felesleget régebben a tengerbe lapátolták, majd mozdonyfűtésre használták. Újabb az építkezésnél használják fel, a szemekávéból ugyanis téglát préselnek. Erről közöl rendkívül érdekes cikket Tolnai Világlapja, ára 20 fillér.

— Tilos a fácán vadászata. A nagy hó és a rendkívüli hideg miatt ínségben szynlódó fácánállomány megmentése érdekében a m. kir. földmivélsügyi miniszter rendeletével a fácán vadászata azonnali hatállyal betiltotta.

— Egyhónapi fogházra ítélték a tyúktolvajt. Balázs János szarvasi lakost, aki huzamosabb időn át fosztogatta Szarvas tyúkpadlásait 1 hónapi fogházra ítélték. Az ítélet jogerős.

— Ítélet árdragítási ügyekben. A gyulai kir. törvényszék uszora bírójára, dr. Molnár János kir. járásbíró legújabbban a következő ügyekben hozott marasztaló ítéleteket: Borgulya Judit szarvasi lakost, aki a kondorosi piacra vitt dióját a maximális árnál drágábban adta, jogerősen 300 pengőre ítélte, az árúját elkobozta s egyeztetőre kitiltotta a kondorosi piacokról. Uhrin Béla orosházi lakost, mert kerékpár külső gumit a beszerzésiárnál több mint százszázalékkal drágábban adta el kéthónapi fogházra ítélték s egyévre eltiltották a szarvasi piacok látogatásától.

— Anyakönyvi hivatal. Születtek: Sztancsik György és Bartyik Mária leánya Mária, Gázsó János és Csicsely Mária fia János, Szelják György és Palov Mária fia György, Furár István és Szrnka Maria leánya Zsuzsanna-Gabriella, Kepenyés Mihály és Komár Mária leánya Mária, Hódsági Ernő és Miklós Mária fia Ferenc-József, Antal Pál és Kepenyés Zsuzsanna fia Pál-György, Závoda Pál és Valach Erzsébet leánya Erzsébet, Frankó György és Lestyan Goda Erzsébet fia Pál, Kunstár György és Klímaj Erzsébet fia Pál-András, Takács János és Demeter Irma leánya Erzsébet, Szekretár Mihály és Hanó Judit fia Mihály, Viszok Pál és Huska Judit leánya Zsuzsanna, Medvegy András és Vitális Judit fia István, Litauszki György és Kiss Anna leánya Irén, Pillár János és Brachna Mária leánya Mária, Schwarz Miksa és Schwarz Etel fia Andor, Bezdeg Gábor és Nagy Irén leánya Erzsébet, Durda János és Gilyan Anna fia János, Mu-

cha Mihály és Hajdú Mária leánya Judit, Sonkoly István és Bjenyik Zsuzsanna leánya Zsuzsanna, Janurik Pál és Ondó Julianna leánya Judit. — Házasságot kötöttek: Kosik János Zajacz Judittal, Sonkoly György Lestyan Goda Erzsébettel, Lovas Gyula Medvegy Zsuzsannával, Jankó István Kóczi Erzsébettel, Litauszki János Sárkány Annával, Babecz Pál Kondacs Erzsébettel, Deffend Károly Pintér Erzsébettel, Mrsan János Arnóczki Máriával, Urbancsok Pál Kereszturszki Erzsébettel. — Elhaltak: özv. Liffa Sámuel 87 éves, özv. Hicz Jánosné Konyecsnyai Mária 83 éves, Kepenyés Mária 2 napos, özv. Sonkoly Györgyné Bricznyi Judit 77 éves, özv. Szamecz Sámuelné Miloszrdni Judit 67 éves, Pilder József 58 éves, Hugyecz Ilona 20 éves, Hrivnák Gyula 37 éves, özv. Bakulya Györgyné Kohut Mária 67 éves, András János 43 éves, Janurik János 62 éves, Maglóczki Erzsébet 2 éves, Rágyanszki Pálné Melis Judit 50 éves, özv. Milyan Pálné Fülöp Kovács Erzsébet 78 éves, Borgulya Pál 74 éves, Jelen Zsuzsanna 18 éves, Sztruhár János 2 éves, Zahorecz Mihály 72 é.

— A Magyar Föld legújabb számában Pákozdy Ferenc írt vezércikket. Továbbá elbeszélést, verset, háborús képeket, kisgazdák cikkeit, piaci és vásári árakat, rendeleteket és sok más hasznos és érdekes cikket találunk benne. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivatala: Budapest, VII, Erzsébet-körút 7.

— Itt a disznóölés, megjött a rizs. A napokban értesültünk, hogy a szarvasi kereskedők körében a közlelmzési hivatal kebelében kiosztásra került az első rizs szállítmány. Már a jövő héten forgalomba kerül a fogyasztóközönség részére, még pedig az 5. számú cukorjegyekkel kezdődően szelvényenként és hetenként 7-7 dg-ot, természetesen csak addig, míg a kereskedő készlete tart. Reméljük, tekintettel a hazai igen jó rizstermesének eredményére, a rizskiutalást folytatólagosan meg fogja tudni tartani a közlelmzési hivatal.

MODERN

CSILLAROK

nagy választékban kaphatók

SLAJCHÓNÁL

— Növényvédelmi szakelőadás. Január hó 26 án, hétfőn délután 5 órára a Kisgazda Kör nagyterme teljesen megtelt szarvasi gyümölcstermelőkkel, hogy meghallgassák Török Imrét a növényvédelmi szakosztály kiküldöttjét. Dr. Bagotai István m. kir. gazdasági tanár mutatta be a hallgatóságának és felkérte az előadás megtartására. Török Imre egyórás előadásban ismertette a gyümölcsfák károkozót és ellenük való szakszerű védekezést. A gazdasági tanintézet III. és IV. osztálya testületileg vett részt a tanulságos előadáson.

— A vetőmagakció kereteit lezárták. A földmivélsügyi minisztérium a termelés egységesítését célzó minőségi vetőmag kiosztását, valamint az elemi károsult gazdák megsegítését szolgáló ínséges vetőmagakciót a folyó év tavaszán is lebonyolítja. A földmivélsügyi minisztérium a szükséges vetőmagkészleteket az egyes vármegyék között már szétosztotta, ezért nyomtatékosan felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy az említett akciók során kapott, vagy saját készleteikből vetési célokra tartalékolat zab-, árpa- és kukoricavetőmagot egyéb célra semmi körülmények között se használjanak fel, mert a már megálapított kereteken túlmenően a földmivélsügyi kormányának nem áll módjában több zab-, árpa- vagy kukoricavetőmagot biztosítani.

— Délibáb. A legújabb darabok kritikáit, színházi riportokat színes cikkeket talál a Délibáb új számában, ára 20 f.

— Kiigazítják a választói névjegyzéket. A képviselői választói névjegyzéket minden esztendőben kiigazítják. Ez a munka ezidén is a folyó hónapban történik meg. A választói névjegyzék közszemlén van, azt bárki megnézheti, s ha valamely oknál abból az elmúlt években kimaradt, de képviselőjogosultsága megvan, jelentkezzen január hó 31-ig a község házában.

MÁVAUT MENETREND Érvényes január hó 12-től további intézkedésig

a 1162. Szarvas-békéscsaba útvonalon

km	ÁLLOMÁSOK	érk.	—
6:46	ind. Szentés MÁVAUT (1169) ind. Öcsöd MÁVAUT (1168)	érk.	15:50
xx	ind. Szarvas Árpád-szálló	érk.	xx
7:20	Szarvas csendőrlaktanya f. m.		14:55
7:22	1 Endrődi elágazás f. m.		14:53
7:25	3 Szarvasi ezüstszőllők f. m.		14:50
7:28	5 Csabacsüd község háza f. m.		14:47
7:34	9 Csabacsüd vasútállomás		14:41
7:36	10 Gyomai elágazás f. m.		14:39
7:43	15 Poniczky-tanya f. m.		14:32
7:47	18 Kondoros		14:28
7:57	23 Apponyi iskola f. m.		14:18
8:05	28 Kiskondorosi csárda f. m.		14:10
8:10	31 Soproni tanyák f. m.		14:05
8:12	32 Kamuti csárda f. m.		14:03
8:17	35 Nagy Czirok-tanya f. m.		13:58
8:20	37 Megyeri iskola f. m.		13:55
8:28	42 Békéscsaba Román-kereskedés f. m.		13:47
8:37	48 Békéscsaba Csaba-szálló	ind.	13:38
8:40	50 Békéscsaba pályaudvar	ind.	13:35
—	51		13:25
9:15	érk. Gyula MÁV (151) MÁVUT (1160/a)	ind.	12:57

f. m. = feltételes megállóhely, — — xx — csak hétköznapokon közlekedik.

Móka-est

február hó 7-én,
szombaton este fél
6 órakor a Szent
István Otthonban.

OTI-TÁJÉKOZTATÓ:

A közelmúltban új rendelet jelent meg, amely felemelte a társadalombiztosítási szolgáltatásokat. Olvasóink több oldalról elhangzott kívánságára közöljük úgy a járulékok mint a segélyek táblázatát az alábbiakban: (Mivel csak egyszer van módunkban közölni, kérjük azt megőrizni!)

JÁRULÉKTÁBLÁZAT PENGŐKBN					A SEGÉLYEK PENGŐKBN							
Ha az állógos napibér	A K K O R				Napibér-osztályban	Napi betegsegély	Temetkezési segély	A biztosított nőnek 12 hétig járó		A feleség		
	a betegségi járulék	az öregségi járulék	az összes járulék	ebből fizet az alkalm.				terhességi és gyermekgondozási segélye naponta	szoptatási	terhességi és gyermekgondozási segélye naponta	szoptatási	
												E G Y H É T R E
—80	I.	—34	—24	—58	—29	I.	—44	24—	—58	—80	—50	—40
1'60	II.	—52	—34	—86	—43	II.	—66	36—	—86	—80	—50	—40
2'40	III.	—84	—54	—138	—69	III.	1'10	60—	1'20	—80	—50	—40
3'20	IV.	1'18	—78	1'96	—98	IV.	1'54	84—	1'63	—80	—50	—40
4—	V.	1'52	1'00	2'52	1'26	V.	1'98	108—	2'16	—80	—50	—40
4'80	VI.	1'86	1'20	3'06	1'53	VI.	2'42	132—	2'64	—80	—50	—40
5'60	VII.	2'20	1'42	3'62	1'81	VII.	2'86	156—	3'12	—80	—50	—40
6'40	VIII.	2'52	1'62	4'14	2'07	VIII.	3'30	180—	3'60	—80	—50	—40
7'20	IX.	2'86	1'86	4'72	2'36	IX.	3'74	204—	4'08	—80	—50	—40
8—	X.	3'20	2'08	5'28	2'64	X.	4'18	228—	4'56	—80	—50	—40
8'80	XI.	3'54	2'28	5'82	2'91	XI.	4'62	252—	5'04	—80	—50	—40
E z e n f e l i	XII.	3'88	2'50	6'38	3'19	XII.	5'06	276—	5'52	—80	—50	—40

Megállapították az 1942. évben Békés vármegyében érvényes legkisebb és legnagyobb mezőgazdasági munkabéreket

A cukorrépa, takarmányrépa, cirok, burgonya, kender és széna termelésével kapcsolatos munkabérmegállapításokat — tekintettel arra, hogy fenti termények termelését gazdáink csak mintegy mellékfoglalkozásként üzik — részleteiben nem közöljük. Érdeklődőknek azonban ezzel kapcsolatos kérdésekben is állandóan rendelkezésre áll lapunk kiadói hivatala (Müller-könyvkereskedés, postával szemben).

Szántóföldi takarmánynövények munkájára vonatkozó legkisebb, egyben legnagyobb munkabérek

1. Részesművelés:

A szántóföldi takarmánynövények részesmunkájával járó, alább megjelölt kézi munkákért a munkabér a vármegye egész területén kat. holdanként lucernánál az első kaszálás után a termés egyhetedrésze, lucernánál a második kaszálás után a termés egyötöde, lucernánál a harmadik kaszálás után a termés egynegyedrészre; lóherénél az első kaszálás után a termés egyhetedrésze, lóherénél a második kaszálás után a termés egyhetedrésze; zabosbükönynél a termés egyhetedrésze.

a) A munkást terhelő kézi munkák alatt egyszeri kaszálást, szárítást, gyűjtést, behordást és kaszálást kell érteni;
b) Ha a részesművelő a behordást és a kaszálást nem végzi, az esetben egy részzel kevesebbre tarthat igényt, vagyis egyheted helyett egynolcad, egyötöd helyett egyhatod, stb. a részére;
c) A részesművelőre eső részt a munkabérből a helyben szokásos árért a munkavállalótól megváltatja, ha arra a részesművelő állatai részére szükség nincs;

d) A meg nem váltott részesjárandóságot a részesművelő a behordás után köteles elszállítani.

2. Szakmánumunka:

A szántóföldi takarmánynövények (lucerna, lóheré, zabosbüköny, muhar, stb.) szakmánumunkájával járó kézi munkákért a munkabér kat. holdanként a vármegye egész területén első kaszálásnál 20 pengő, a második és a többi kaszálásnál 15 pengő.

a) A munkást terhelő kézi munkák alatt az egyszeri kaszálást, szárítást, gyűjtést, behordást és kaszálást kell érteni;
b) Ha a szakmánumunkás behordást és kaszálást nem végzi, ez esetben kat. holdanként a munkabér az első kaszálásnál 15 pengő, a második és többi kaszálásnál 10 pengő, élelmezés nélkül.

Idénymunkásokra (sommások, hónaposok) vonatkozó legkisebb, egyben legnagyobb munkabérek

A mezőgazdasági munkaidény alatt szerződött idénymunkások (sommások, hónaposok) részére a munkabér havonként a vármegye egész területén:

1. Nyári hathónapos munkás (májustól—októberig) havonta:

a) Élelmezés mellett: I. o. munkás: 210 kg gabona és 10 P készpénz; II. o. munkás: 180 kg gabona és 8 P készpénz; III. o. munkás: 140 kg gabona és 6 pengő készpénz.

b) Élelmezés nélkül: I. o. munkás: 310 kg gabona és 18 P készpénz; II. o. munkás: 250 kg gabona és 16 pengő készpénz; III. o. munkás: 190 kg gabona és 14 pengő készpénz.

2. Tavasz-kéthónapos munkások (május—június) havonta:

a) Élelmezés mellett: I. o. munkás: 220 kg gabona és 10 pengő készpénz; II. o. munkás: 190 kg gabona és 8 P készpénz; III. o. munkás: 150 kg gabona és 6 pengő készpénz.

b) Élelmezés nélkül: I. o. munkás: 320 kg gabona és 18 P készpénz; II. o. munkás: 260 kg gabona és 16 P készpénz; III. o. munkás: 200 kg gabona és 14 pengő készpénz.

3. Téli hathónapos munkás (októbertől—áprilisig) havonta:

a) Élelmezés mellett: I. o. munkás: 200 kg gabona és 8 P készpénz; II. o. munkás: 160 kg gabona és 6 P készpénz; III. o. munkás: 120 kg gabona és 4 pengő készpénz.

b) Élelmezés nélkül: I. o. munkás: 300 kg gabona és 15 pengő készpénz; II. o. munkás: 240 kg gabona és 12 P készpénz; III. o. munkás: 180 kg gabona és 8 pengő készpénz.

c) Élelmezés havonta és fejenként: 30 kg liszt, 3 kg szalonna, 3 kg hús, 15 kg burgonya, 3 liter főzelék, 2 kg só, 1 liter ecet, 2 P fűszerpénz.

A fentiekben megállapított gabonajárandóság 50 százaléka búzában, 50 százaléka pedig rozsbán, vagy a rozsa

értékének megfelelő mennyiségű búzában szolgáltatható ki.

4. Az állatok (ridegmarha) teletetéséhez felfogadott téli hónapos munkás legkisebb havi munkabére:

a) Élelmezés mellett: I. o. munkás: 120 kg búza, 5 P készpénz; II. o. munkás: 100 kg búza, 4 P készpénz; III. o. munkás: 80 kg búza, 3 P készpénz.

Élelmezés: 15 kg liszt, 2 kg szalonna, 1'5 kg hús, 7'5 kg burgonya, 2 liter főzelék, 1 kg só, fél l. ecet, 1 P fűszerpénz.

b) Élelmezés nélkül: I. o. munkás: 170 kg búza, 10 P készpénz; II. o. munkás: 140 kg búza, 8 P készpénz; III. o. munkás: 110 kilogramm búza és 3 P készpénz.

5. Kilenchónapos munkás (márciustól—novemberig) 9 hónapra szerződött mezőgazdasági munkás legkisebb, egyben legnagyobb bére az egész időre:

Élelmezés mellett:

I. osztályú munkás: 12 mázsa gabona, amelyből 8 mázsa kenyérgabona, 100 négyszögöl tengeriföld, 100 négyszögöl veteményföld, 1 darab sertés legelőn tartása, 54 pengő készpénz, a női hónaposok részére külön lakásfűtés, a női munkások részére közös lakás, fűtés. Élelmezés, konvenció havonta: 50 kg búza, 4 kg szalonna, 3 kg bab vagy más főzelék, másfél kg só.

II. oszt. munkás: 10 mázsa gabona, melyből legalább 6 mázsa kenyérgabona és 45 pengő készpénz, s a többi járandóság azonos az I. o. munkáséval.

III. o. munkás: 8 métermáza gabona, amelyből legalább 5 mázsa kenyérgabona és 40 P készpénz. A többi járandóság azonos az I. o. munkáséval.

a) Az a hónapos munkás, aki az állatok mellé van beosztva és az állatok kora reggeli és etetését is elvégzi — kivéve a 4. pont alattiakat — havonta 6 pengő állatpolási díjra tarthat igényt.

b) Ha a hónaposmunkás törvényes munkaszüneti napon foglalkoztatva van, erre a napra az abban a hónapban megállapított és osztályának megfelelő 25 százalékkal felemelt napszámában részesítendő. Annak a hónaposmunkásnak, aki állatpolással van megbízva, a munkaszüneti napon végzett takarmány-előkészítési és takarmányozási, valamint állatpolási munkákért külön napszám-bérré igénye nem lehet.

c) Ha a hónaposmunkás ideje kitelik, terményjárandóságának házhoz való szállításáról a munkaadó tartozik gondoskodni, illetőleg a terményjárandóságot a hónaposmunkás a községében lévő Futura útján mérheti ki. (Folytatjuk)

Pékek, kereskedők figyelmébe

Kenyér és lisztjegy-szelv. elszámolási iv, mely teljesen megfelel a hiv. előírásnak. kapható a Müller-nyomdában.

APRÓHIRDETÉSEK

6 hold föld eladó III. 82. 629

Három éves fejős tehén eladó. Klimaj János Tanya III. 518 sz. 627

Eladó I. 391 számú ház Drong György féle kerttel. Érdeklődni lehet Kovácsik Gyula kereskedőnél I. 106. 628

IV. ker. 95 számú ház eladó. Érdeklődni Nagy János eskütőnél, községházán. 620

9 kishold föld eladó. Érdeklődni II. 146. 622

Szabadkézből eladó Békés-szentandráson Dézsy Lajos Szent Imre u. 8-as sz. alatti három szoba, előszoba, fürdőszoba, pince és nagy melléképületes új háza. Érdeklődni ugyanott délutánoként és vasárnap.

Egy fiatal vemhes tehén eladó. Megtekinthető III. 8. 624

IV. ker. 545 számú ház eladó. 625

Eladó III. ker. 157 számú ház. Érdeklődni ugyanott: 614

III. belker. 270 számú ház sűrűsően eladó, ugyanott 1 ló után való kocsis eladó. Érdeklődni ugyanott. 613

Kákai legelőből fél paljéta örök áron eladó. Érdeklődni II. 389 sz. 612

Ótemetőalatti kenderföldeken 250 négyszögöl kenderföld eladó. Érdeklődni II. ker. 406. 11

Két darab 7 éves magyar ökör eladó. Érdeklődni I. ker. 199 szám. 610

IV. ker. 361 számú ház azonnali beköltözésre eladó. Jelentkezni II. ker. 522 szám alatt Janurik Györgynél. 607

Eladó egy 100 as csepel segédmotoros kerékpár jó üzemből állapotban jó gumikkal a békésszentandrási szivattyú telepen. 456

II. ker. 92 számú házban üzlethelyiség kiadó. Érdeklődni ugyanott. 596

I. ker. Gyóni Géza utca 210 számú ház eladó. 601

Bérlevél
(SZEGŐDSÉGLEVÉL)
állandóan kapható a Müller-cégnél!

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvason

A JÁRÁS LEGELTERJEDTEBB HETILAPJA A

Szarvas és Vidéke

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN DÉLELŐTT

Nyomatványait szépen készíti el a Müller-nyomda